

Vuxna och äldres livsvillkor, hälsa och ohälsa

Health, ill health and living conditions in adults and elderly

12 hp

Programkurs

8DIA52

Gäller från: 2026 VT

Fastställd av	Huvudområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Omvårdnadsvetenskap	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2024-09-30	Avancerad nivå	A1N
Reviderad av	Utbildningsområde	
	Medicinska området, Vårdområdet	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
	Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
VT 2026		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för hälsa, medicin och vård		

Särskild information

Studiegrupper på annan ort kan förekomma.

Kursen ges för

- Specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning mot distriktssköterska

Förkunskapskrav

- Sjuksköterskeexamen 180 hp inklusive examensarbete på fördjupningsnivå 15 hp.
- Legitimation som sjuksköterska.
- 12 månaders yrkeslivserfarenhet på heltid som sjuksköterska efter avlagd examen.
- Godkänd svenska och engelska motsvarande grundläggande behörighet på grundnivå.

eller

- Sjuksköterskeexamen 90-180 hp.
- Legitimation som sjuksköterska.
- Godkänd vetenskaplig metod på grundnivå 15 hp.
- 24 månaders yrkeslivserfarenhet på heltid som sjuksköterska efter avlagd examen.
- Godkänd svenska och engelska motsvarande grundläggande behörighet på grundnivå.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Förklara och motivera omvårdnad utifrån omvårdnadsprocessens faser vid vanligt förekommande somatisk och/eller psykisk ohälsa i primärvård och hemsjukvård,
- förklara och värdera medicinsk behandling inklusive farmakologisk behandling i samband med vanligt förekommande somatisk och/eller psykisk ohälsa inom primär- och hemsjukvård,

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Identifiera omvårdnadsbehov, bedöma, planera och utvärdera hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder för patienter med vanligt förekommande ohälsotillstånd inom primär- och hemsjukvård,
- bedöma vuxna personers egenvårdsförmåga utifrån vanligt förekommande somatisk och/eller psykisk ohälsa,
- identifiera närståendes behov av stöd samt föreslå strategier för att möta dessa behov,
- föreslå och motivera hur samverkan med andra hälso- och sjukvårdsprofessioner och vid behov myndigheter kan ske,
- förklara principer för patientsäkert handhavande av vanligt förekommande medicintekniska produkter inom primär- och hemsjukvård,
- tillämpa fördjupad kunskap om allmän och specifik farmakologi relevant för distriktssköterskans förskrivningsrätt,
- förskriva och administrera läkemedel som omfattas av distriktssköterskans förskrivningsrätt,
- kritiskt granska och värdera forskning om vanligt förekommande ohälsotillstånd.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Reflektera kring etiska aspekter inom primär- och hemsjukvård inklusive vård i livets slutskede,
- identifiera behov av, och ta ansvar för, egen kunskapsutveckling inom hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande omvårdnad för vuxna och äldre.

Kursinnehåll

Kursens huvudsakliga innehåll fokuserar på vanligt förekommande somatisk och psykisk ohälsa, farmakologi och distriktssköterskans förskrivningsrätt. Kursen innehåller följande områden:

- patofysiologi, diagnostik, behandling och omvårdnad vid vanligt förekommande kort- och långvarig somatisk och/eller psykisk ohälsa inom primär- och hemsjukvård,
- geriatrik och samsjuklighet,
- palliativ vård,
- medicinsk teknik,
- farmakologisk behandling med fokus på distriktssköterskans förskrivning av läkemedel,
- styrdokument av relevans för området.
- levnadsvanors betydelse för hälsan,
- omvårdnadsplanering inklusive omvårdnadsdiagnosticering.

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna.

Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen. Arbetsformer i kursen är basgrupper, seminarium, färdighetsträning, journal club och föreläsningar.

Examination

Kursen examineras genom individuella skriftliga salstentamina och en individuell skriftlig inlämningsuppgift. Därutöver krävs aktivt deltagande i obligatoriska moment för godkänt på kursen. Med aktivt deltagande menas att studenten bidrar med arbete, inspel och/eller egna reflektioner med relevans för uppgiften. Obligatoriska moment är basgruppsarbete, färdighetsträning, journal club och seminarium.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för Barnmorske- och specialistsjuksköterskeprogrammen. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Om det finns synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.